

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 7. septembra 2022*

„Javni uslužbenci – Zaposlovanje – Razpis javnega natečaja EPSO/AD/378/20 (AD 7) – Pravniki lingvisti za hrvaški jezik na Sodišču Evropske unije – Sklep natečajne komisije, da se tožeče stranke ne pripusti k naslednji fazi natečaja – Pogoji za pripustitev – Pogoj, ki se nanaša na raven izobrazbe, ki ustreza z diplomo potrjenemu zaključenemu univerzitetnemu študiju hrvaškega prava – Posedovanje francoske diplome iz prava – Prosto gibanje delavcev – Ničnostna tožba“

V zadevi T-713/20,

OQ, ki ga zastopa R. Štaba, odvetnica,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo D. Milanowska, R. Mrljić in L. Vernier, agenti,

tožena stranka,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi S. Gervasoni, predsednik, L. Madise (poročevalec) in J. Martín y Pérez de Nanclares, sodnika,

sodni tajnik: E. Coulon,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi dejstva, da stranki v roku treh tednov od vročitve obvestila o koncu pisnega dela postopka nista vložili predloga, naj se opravi obravnava, in odločitve v skladu s členom 106(3) Poslovnika Splošnega sodišča, da bo odločeno brez ustnega dela postopka,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: hrvaščina.

Sodbo

- 1 Tožeča stranka OQ s tožbo na podlagi člena 270 PDEU predlaga razglasitev ničnosti sklepa natečajne komisije z dne 3. septembra 2020, s katerim je bilo odločeno, da se tožeče stranke ne pripusti k naslednji fazi javnega natečaja EPSO/AD/378/20 za sestavo rezervnega seznama pravnikov lingvistov za hrvaški jezik na Sodišču Evropske unije. Tožeča stranka predlaga tudi razglasitev ničnosti sklepa o zavrnitvi njene zahteve za ponovni preizkus omenjenega sklepa, ki ga je natečajna komisija sprejela dne 12. oktobra 2020.

Dejansko stanje

- 2 Tožeča stranka, oseba s hrvaškim državljanstvom, je v Italiji in Franciji opravila visokošolski študij prava. Leta 2012 je v zadnjenavedeni državi pridobila magisterij z nazivom „pravo, ekonomija, management, smer zasebno pravo, specializacija pravnik lingvist“ univerze v Poitiersu, ki je bila na Hrvaškem na podlagi „priznavanja poklicnih kvalifikacij“ priznana za namene zaposlitve. Tožeča stranka je nekaj več kot tri leta, od konca leta 2013 do začetka leta 2017, delala kot prevajalec na oddelku za hrvaški jezik Evropskega parlamenta, od jeseni 2018 pa je na Hrvaškem delala kot odvetniški pripravnik, to delo pa je opravljala tudi, ko se je aprila 2020 prijavila na javni natečaj, naveden v točki 1 zgoraj. Ta dejstva je navedla v prijavi za ta natečaj.
- 3 V razpisu natečaja, na katerega se je prijavila tožeča stranka (UL 2020, C 72 A, str. 1, v nadaljevanju: razpis natečaja), je bilo med drugim v zvezi s posebnimi pogoji za zaposlitev navedeno, da se delovne izkušnje ne zahtevajo, v zvezi z „želenimi kvalifikacijami“, ki so se nanašale tako na znanje jezikov kot na kvalifikacije, pa, da se glede zadnjega zahteva „raven izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, potrjenemu z eno od naslednjih kvalifikacij iz hrvaškega prava: Diploma iz hrvatskega prava stečena na sveučilišnom študiju (magistar/magistra prava ili diplomirani pravnik/diplomirana pravica)“. Pojasnjeno je bilo, da bo natečajna komisija za ugotavljanje, ali je kandidat dosegel raven izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, upoštevala pravila, veljavna ob pridobitvi diplome.
- 4 Natečajna komisija je v sklepu z dne 3. septembra 2020 tožeči stranki sporočila:

„Iz podatkov, navedenih v vaši prijavi, je razvidno, da ne izpolnjujete pogojev za pripustitev, ki se nanašajo na kvalifikacije: nimate ravni izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, potrjenemu z eno od [zahtevanih] diplom iz hrvaškega prava.“
- 5 Tožeča stranka je v zahtevi za ponovni preizkus navedla, da je bil njen francoski magisterij na Hrvaškem s sklepom pristojnega organa, ki ga je priložila, priznan kot enakovreden hrvaškemu magisteriju 2. Učinek, ki ga ima tak sklep v hrvaškem pravnem redu, naj bi bil pojasnjen v odločbah Ustavni sud (ustavno sodišče, Hrvaška) in Vrhovni sud (vrhovno sodišče, Hrvaška), ki jih je tožeča stranka prav tako priložila. Tožeča stranka je na podlagi sodbe z dne 13. oktobra 2017, Brouillard/Komisija (T-572/16, neobjavljena, v nadaljevanju: sodba Brouillard III, EU:T:2017:720), trdila, da mora natečajna komisija upoštevati pravne učinke zgoraj navedenega sklepa, to je, da ima v skladu s hrvaškim pravom njen francoski magisterij enake učinke kot magisterij 2, pridobljen na Hrvaškem.
- 6 Natečajna komisija je v sklepu z dne 12. oktobra 2020 zahtevo za ponovni preizkus zavrnila z obrazložitvijo, da je vezana na razpis natečaja, v katerem so bile opredeljene zahtevane kompetence za delovna mesta, ki so na razpolago, in da so bile vse prijave glede na ta razpis

obravnavane enako. Poudarila je, da morajo biti pravniki lingvisti Sodišča Evropske unije sposobni v „jezik natečaja“ prevesti pravna ali zakonodajna besedila, ki so pogosto zapletena, iz vsaj dveh drugih jezikov, kar v tem primeru zahteva poglobljeno poznavanje hrvaškega pravnega sistema in hrvaške pravne terminologije, kar pa je spet mogoče zagotoviti le s pridobitvijo univerzitetne diplome iz hrvaškega prava. Natečajna komisija je v zvezi s tem poudarila, da se študij tožeče stranke ni nanašal na hrvaško pravo. Tudi priznanje njene francoske diplome za namen opravljanja dela na Hrvaškem naj ne bi potrjevalo, da pozna hrvaški pravni sistem in terminologijo.

Predlogi strank

- 7 Tožeča stranka predlaga, naj se sklepa natečajne komisije z dne 3. septembra in z dne 12. oktobra 2020 razglasita za nična ter naj se Evropski komisiji naloži plačilo stroškov postopka.
- 8 Komisija predlaga, naj se tožba zavrne in tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 9 Najprej je treba opozoriti, da člen 4 Sklepa Evropskega parlamenta, Sveta, Komisije, Sodišča, Računskega sodišča, Ekonomsko-socialnega odbora, Odbora regij in Evropskega varuha človekovih pravic z dne 25. julija 2002 o ustanovitvi Urada za izbor osebja Evropskih skupnosti (2002/620/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 46) določa:

„V skladu s členom 91a Kadrovskih predpisov se zahteve in ugovori v zvezi z izvajanjem pristojnosti, dodeljenih po členu 2(1) in (2) tega sklepa, vložijo pri uradu. Kakršna koli pritožba iz teh področij se vložijo proti Komisiji.“
- 10 Zato je v tej zadevi tožena stranka Komisija, čeprav gre za sklep natečajne komisije, ki je pristojna za natečaj, ki ga je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) organiziral za račun Sodišča Evropske unije. Tožeča stranka je v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča navedla, da je nameravala tožbo usmeriti proti Komisiji kot toženi stranki, čeprav je v tožbi sprva navedla EPSO (glej v tem smislu sodbo z dne 16. oktobra 2013, Italija/Komisija, T-248/10, neobjavljena, EU:T:2013:534, točki 25 in 26 ter navedena sodna praksa).
- 11 Prav tako je treba opozoriti, da kadar kandidat na natečaju v skladu s pravilom, vsebovanem v razpisu natečaja, zahteva ponovni preizkus sklepa, ki ga je sprejela natečajna komisija, kot je to v tem primeru, sklep, ki ga natečajna komisija sprejme po ponovnem preizkusu položaja kandidata, nadomesti prvotni sklep natečajne komisije in je torej akt, ki posega v položaj (sodbe z dne 16. decembra 1987, Beiten/Komisija, 206/85, EU:C:1987:559, točka 8; z dne 11. februarja 1992, Panagiotopoulou/Parlament, T-16/90, EU:T:1992:11, točka 20, in z dne 5. septembra 2018, Villeneuve/Komisija, T-671/16, EU:T:2018:519, točka 24).
- 12 Zato je treba v tej zadevi šteti, da je predlog za razglasitev ničnosti usmerjen le zoper sklep, ki posega v položaj, to je zoper sklep natečajne komisije z dne 12. oktobra 2020 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep), ki je bil sprejet na podlagi zahteve za ponovni preizkus sklepa te komisije z dne 3. septembra 2020 in ki je zadnjenavedeni sklep nadomestil.

- 13 Tožeča stranka kot tožbena razloga za razglasitev ničnosti navaja prekoračitev pooblastil natečajne komisije, ki ni upoštevala priznanja njene francoske diplome na Hrvaškem, in očitno napako natečajne komisije pri presoji, zlasti zaradi neupoštevanja njenih delovnih izkušenj.
- 14 Tožeča stranka s prvim tožbenim razlogom trdi, da je natečajna komisija posegla v pristojnosti hrvaških organov, ki so njeno francosko diplomu v okviru priznavanja tujih visokošolskih diplom za namen opravljanja poklica na Hrvaškem priznali kot enakovredno hrvaški diplomi. V tem postopku priznavanja naj bi se upoštevala le raven pridobljenega znanja, sposobnosti in kompetenc, ne da bi se primerjali izobraževalni programi, zaradi česar po mnenju tožeče stranke natečajna komisija zavrnitve njene prijave ne bi smela opreti na dejstvo, da se v tem postopku ne primerja programov, na podlagi katerih je tožeča stranka pridobila francosko diplomu, in hrvaških diplom, ki se zahtevajo v razpisu natečaja, ter na dejstvo, da hrvaški organi niso preverili ravni znanja hrvaškega prava, ki ga ima tožeča stranka. Francoska diploma, ki jo je pridobila tožeča stranka, naj bi ji omogočila dostop do odvetniškega poklica na Hrvaškem in to, da ga je v okviru odvetniške zbornice v Zagrebu (Hrvaška) v dveh odvetniških pisarnah zaporedoma opravljala kot odvetniški pripravnik, čeprav je eden od načelnih pogojev za to delo zaključen visokošolski študij prava na eni od pravnih fakultet na Hrvaškem. To naj bi dokazovalo, da je bila na podlagi hrvaškega prava diploma tožeče stranke popolnoma izenačena z diplomu iz prava na enakovredni ravni, izdano na Hrvaškem. Tožeča stranka trdi, da ti elementi, vključno z njenimi delovnimi izkušnjami, ki jih je navedla v prijavi, dokazujejo, da je tako z vsebinskega kot s formalnega vidika na ravni, ki je popolnoma enakovredna ravni, ki se izkazuje z diplomami, ki so se zahtevale v razpisu natečaja. Zato naj bi sklep natečajne komisije pomenil kršitev njenih temeljnih pravic kot državljana Evropske unije, kot so vsebovane v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravice do dela, pravice do enakosti in prepovedi diskriminacije.
- 15 Tožeča stranka z drugim tožbenim razlogom trdi, da je natečajna komisija s tem, da ni upoštevala teh elementov, storila očitno napako pri presoji dejstev, zlasti glede ravni njenega znanja hrvaškega prava. Ko je natečajna komisija storila to napako, naj ne bi upoštevala njenih izkušenj, tako v zvezi s praktično uporabo hrvaškega prava kot v zvezi s prevajanjem. Tožeča stranka poleg tega navaja, da je nekaj mesecev po vložitvi prijave uspešno opravila „pravosodni izpit“, na katerega se lahko odvetniški pripravniki prijavijo po 18 mesecih opravljanja dela na Hrvaškem in jim omogoča opravljanje vseh nalog odvetnika. To naj bi *a posteriori* dokazovalo, da je dobro poznala hrvaški pravni sistem in hrvaško pravno terminologijo, ki sta se zahtevala v razpisu natečaja. V zvezi s tem v bistvu graja neskladje med zavrnitvijo njene prijave in sprejetjem prijav oseb, ki so imele le teoretična znanja o hrvaškem pravu.
- 16 Tožeča stranka v repliki Komisiji odgovarja tako, da svojih trditev ne veže na prvi ali drugi razlog za razglasitev ničnosti, saj je Komisija v odgovoru na tožbo na ta razloga tudi sama odgovorila skupaj, ker se v veliki meri prekrivata. Tožeča stranka navaja, da je natečajna komisija kršila člen 5(3)(c) in člen 27 Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljevanju: Kadrovske predpisi), ki se nanašata na minimalno raven izobrazbe uradnikov oziroma na načela, na katerih mora temeljiti njihovo zaposlovanje. Splošneje trdi, da pogoji za sodelovanje na natečaju ne smejo biti v nasprotju s predpisi Unije in da natečajna komisija ne more imeti neomejene diskrecijske pravice pri ugotavljanju, ali kvalifikacije in delovne izkušnje kandidatov ustrezajo ravni, zahtevani v razpisu natečaja. Navaja, da mora natečajna komisija spoštovati to hierarhijo pravnih aktov: ustanovne pogodbe, Kadrovske predpisi, razpis natečaja. V zvezi s tem trdi, da je natečajna komisija kršila člen 45 PDEU, ki se nanaša na prosto gibanje delavcev v Uniji in se uporablja za zaposlovanje tako v institucijah Unije kot v državah članicah. Na podlagi tega tožeča stranka meni, da bi morala natečajna komisija uporabiti načela, ki izhajajo iz sodbe z dne

6. oktobra 2015, Brouillard (C-298/14, v nadaljevanju: sodba Brouillard I, EU:C:2015:652), to je upoštevati vse njene diplome, spričevala in druga dokazila ter upoštevne delovne izkušnje, tako da bi primerjala kvalifikacije, ki so iz njih razvidne, s tistimi, ki se zahtevajo v razpisu natečaja.

- 17 V zvezi z vsebinsko presojo Komisija poleg tega, kar je natečajna komisija navedla v svojem sklepu z dne 3. septembra 2020, odgovarja, da je glede na naloge pravnikov lingvistov za hrvaški jezik na Sodišču Evropske unije razpis natečaja za prijavo na ta natečaj vseboval jasne in natančne zahteve glede kvalifikacij: univerzitetno raven izobrazbe, vsebino študija, to je hrvaško pravo, in diplome, to je eno od omenjenih diplom iz hrvaškega prava. Komisija v dupliki pojasnjuje, da se v razpisu natečaja ne zahteva, da je treba celotni študij opraviti na Hrvaškem. Tožeča stranka naj ne bi izpolnila druge in tretje od zgoraj navedenih zahtev. Kot pa naj bi bilo že večkrat razsojeno, mora natečajna komisija slediti besedilu razpisa natečaja. Priznanje francoskega magisterija tožeče stranke na Hrvaškem za namen opravljanja dela na Hrvaškem, tudi če lahko na njegovi podlagi kot odvetniški pripravnik tam opravlja odvetniški poklic, naj še ne bi pomenilo, da gre za eno od diplom hrvaškega prava, ki se zahtevajo za udeležbo na natečaju, na katerega se je tožeča stranka prijavila, da bi opravljala zadevne naloge pravnik lingvista, in ne, da bi opravljala delo na Hrvaškem. Glede na to naj natečajna komisija ne bi posegla v pristojnosti hrvaških organov. Delovne izkušnje tožeče stranke naj ne bi bile upoštevne, ker je bilo v razpisu natečaja navedeno, da se ne zahtevajo nobene delovne izkušnje. Če bi jih natečajna komisija upoštevala, ne bi sledila razpisu natečaja.
- 18 Poleg tega Komisija v dupliki navaja, da sklicevanje tožeče stranke na člen 5(3)(c) in člen 27 Kadrovskih predpisov ter člen 45 PDEU ni dopustno. Po njenem mnenju je tožeča stranka med postopkom navajala nove razloge, s čimer je kršila določbe člena 84(1) Poslovnika Splošnega sodišča.
- 19 Splošno sodišče bo v nadaljevanju skupaj preučilo oba očitka, ki sta bila v tožbi navedena kot razloga za razglasitev ničnosti. Kot je navedla Komisija, se v veliki meri prekrivata. Poleg tega pod naslovoma „prekoračitev pooblastil“ in „očitna napaka pri presoji“ dejansko zajemata različne tožbene razloge in trditve, ki jih bo Splošno sodišče ustrezno preučilo.
- 20 Kot poudarja Komisija, natečajno komisijo zavezuje besedilo razpisa natečaja. Člen 5, prvi odstavek, Priloge III h Kadrovskim predpisom v zvezi s postopkom natečaja določa, da „Komisija za izbiro kandidatov po pregledu [prijav] sestavi seznam kandidatov, ki izpolnjujejo zahteve, določene v [razpisu] natečaja“. Cilj te določbe je med drugim, da se zagotovi spoštovanje bistvenega namena, ki ga ima razpis natečaja po Kadrovskih predpisih, in sicer je to prav obvestiti zainteresirane osebe o vrsti pogojev, ki se zahtevajo za zasedbo zadevnega delovnega mesta, da se jim omogoči presoditi, na eni strani, ali naj se prijavijo, in na drugi strani, katera dokazila so za delo natečajne komisije pomembna in jih je zato treba prijavi priložiti (glej v tem smislu sodbi z dne 28. junija 1979, Anselme in Constant/Komisija, 255/78, EU:C:1979:175, točka 9, in z dne 28. novembra 1991, Van Hecken/ESO, T-158/89, EU:T:1991:63, točka 23). Tako natečajna komisija, kot je bilo razsojeno v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi, navedeni v tej točki, ne more niti dodajati izbirnih meril k tistim, ki so bila navedena v razpisu natečaja, niti jih odvzeti (glej v tem smislu sodbo z dne 14. decembra 2018, UR/Komisija, T-761/17, neobjavljena, EU:T:2018:968, točka 67).
- 21 Kot je navedeno v točki 3 zgoraj, je bilo v obravnavanem primeru v razpisu natečaja navedeno, da se na področju kvalifikacij zahteva „raven izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, potrjenemu z eno od naslednjih kvalifikacij iz hrvaškega prava: Diploma iz hrvatskog prava stečena na sveučilišnom študiju (magistar/magistra prava ili diplomirani

pravnik/diplomirana pravnica)“. Natečajna komisija te določbe, ki se izrecno nanaša na hrvaške diplome iz prava, ni mogla razlagati tako, da ji omogoča, da na podlagi razpisa natečaja pripusti diplome, ki so enakovredne tem diplomam. To je sicer to, kar je natečajna komisija menila s tem, ko je v sklepu z dne 3. septembra 2020 navedla:

„Iz podatkov, navedenih v vaši prijavi, je razvidno, da ne izpolnujete pogojev za pripustitev, ki se nanašajo na kvalifikacije: nimate ravni izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, potrjenemu z eno od [zahtevanih] diplom iz hrvaškega prava.“

- 22 Ugotoviti je torej treba, da tožeča stranka natečajni komisiji očita, da je ravnala v skladu z razpisom natečaja, ki je bil nezakonit. Povedano drugače, šteti je treba, da tožeča stranka zlasti s tožbenimi razlogi in trditvami, navedenimi v točkah od 14 do 16 zgoraj, v zvezi z določbo razpisa natečaja, ki se nanaša na zahtevane kvalifikacije, uveljavlja ugovor nezakonitosti v smislu člena 277 PDEU, zlasti zaradi nasprotja s členom 45 PDEU.
- 23 V zvezi s tem v pravu Unije ni zahteve po formalnem uveljavljanju ugovora nezakonitosti. Ugovor nezakonitosti se namreč lahko uveljavlja implicitno, če je iz tožbe razmeroma jasno razvidno, da tožeča stranka dejansko navaja tak očitek (glej sodbo z dne 27. novembra 2018, *Mouvement pour une Europe des nations et des libertés/Parlament*, T-829/16, EU:T:2018:840, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 24 Poleg tega v nasprotju s tem, kar trdi Komisija v dupliki, sklicevanje tožeče stranke na člen 45 PDEU v fazi replike, zlasti v povezavi z razlago tega člena, podano v sodbi *Brouillard I*, v tem postopku ni prepozno in zato ni nedopustno glede na člen 84(1) Poslovnika, ki prepoveduje navajanje novih razlogov med postopkom, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom. Kot namreč izhaja iz točke 16 zgoraj, je sklicevanje na člen 45 PDEU v repliki le razširitev tožbenih razlogov, ki so bili izrecno navedeni že v tožbi, saj je tožeča stranka v tožbi v bistvu navedla očitek, da ni bilo upoštevano dejstvo, da je njena francoska diploma na Hrvaškem veljavna, in da niso bile upoštewane njene delovne izkušnje, ki so bile deloma pridobljene zunaj Hrvaške, kar sta dejstvi, ki sta lahko neposredno upoštevni pri presoji akta z vidika zahtev, ki izhajajo iz te določbe, kot so bile razložene v sodbi *Brouillard I* (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 19. maja 1983, *Verros/Parlament*, 306/81, EU:C:1983:143, točki 9 in 10, ter z dne 26. februarja 2016, *Bodson in drugi/EIB*, T-240/14 P, EU:T:2016:104, točka 30). Natančneje, v zvezi s sklicevanjem na sodbo *Brouillard I* je treba pojasniti, da tožeči stranki nič ne preprečuje, da med postopkom navede dodatne primere sodne prakse, če jih navede v podporo tožbenemu razlogu, ki je dopusten.
- 25 Nasprotno pa se Komisija upravičeno sklicuje na nedopustnost tožbenih razlogov, ki so bili navedeni v repliki in se nanašajo na kršitev člena 5(3)(c) in člena 27 Kadrovskega predpisa. Trditve v tožbi namreč niso dovolj neposredno in očitno povezane s kako utemeljitvijo, s katero bi bilo mogoče dokazati, da sta bili ti določbi kršeni, v postopku pa tudi ni prišlo do nobene nove okoliščine, ki bi upravičevala navedbo teh novih razlogov v fazi replike.
- 26 Po pojasnitvi teh elementov je treba najprej preučiti tožbeni razlog, da naj bi razpis natečaja povzročil, da je natečajna komisija posegla v pristojnosti hrvaških organov, ki naj bi francosko diplomu tožeče stranke v okviru priznavanja tujih visokošolskih diplom za namen opravljanja poklica na Hrvaškem priznali kot enakovredno hrvaški diplomu.

- 27 Ta tožbeni razlog je treba zavrnuti. Na podlagi razpisa natečaja natečajna komisija ni nasprotovala dejstvu, da je bila francoska diploma tožeče stranke na podlagi odločbe pristojnega hrvaškega organa v okviru priznavanja tujih visokošolskih diplom za namen opravljanja poklica na Hrvaškem priznana kot enakovredna hrvaški diplomami. Vendar to nacionalno priznanje v ta namen ni pomenilo, da bi bilo treba to francosko diplomo za namene natečaja za zaposlitev v instituciji Unije avtomatično priznati kot enakovredno hrvaškim diplomam, ki so se zahtevale v razpisu natečaja. Hrvaški organi namreč niso pristojni za določitev pogojev za zaposlitev v taki instituciji. Zato v obravnavanem primeru natečajna komisija z razpisom natečaja ni mogla posegati v pristojnosti hrvaških organov. Vendar je treba pri tem pojasniti, da ta ugotovitev ne pomeni, da institucija Unije, ki organizira natečaj za zaposlitev, pri preučitvi prijav ne sme nikakor upoštevati takega nacionalnega priznanja.
- 28 Nato je treba preučiti tožbeni razlog, da je razpis natečaja, ki je bil v obravnavanem primeru objavljen za račun Sodišča Evropske unije, glede na položaj tožeče stranke, kot ga je opisala v svoji prijavi, v nasprotju s členom 45 PDEU.
- 29 Člen 45 PDEU med drugim določa, da je zagotovljeno prosto gibanje delavcev znotraj Unije in da to prosto gibanje vključuje pravico, da se ob upoštevanju omejitev in pogojev, ki v obravnavanem primeru niso upoštevni, sprejme ponujeno delovno mesto, da se v ta namen prosto giblje na ozemlju držav članic in da se tam zaradi zaposlitve prebiva.
- 30 Če je delavec uresničeval svojo pravico do prostega gibanja med državami članicami, se lahko, če so pogoji za uporabo te določbe izpolnjeni, v razmerju do institucije Unije sklicuje na člen 45 PDEU, enako kot bi se lahko v razmerju do organov držav članic (glej v tem smislu sodbe z dne 15. marca 1989, *Echternach in Moritz*, 389/87 in 390/87, EU:C:1989:130, točka 11; z dne 6. oktobra 2016, *Adrien in drugi*, C-466/15, EU:C:2016:749, točka 25, in z dne 14. septembra 2015, *Brouillard/Sodišče*, T-420/13, neobjavljena, v nadaljevanju: sodba *Brouillard II*, EU:T:2015:633, točka 93).
- 31 V obravnavanem primeru se lahko tožeča stranka, ki je univerzitetni študij opravljala v drugih državah članicah, ki niso država članica, katere državljanka je, in sicer Hrvaške, v postopku dostopa do zaposlitve v instituciji Unije učinkovito sklicuje na člen 45 PDEU, če ta institucija v ta namen ni izenačila diplome iz prava, ki jo je tožeča stranka pridobila v Franciji, in diplom iz prava na enakovredni ravni, ki so bile izdane na Hrvaškem in so zahtevane v razpisu natečaja. Prosto gibanje državljanov držav članic, določeno s Pogodbo DEU, namreč ne bi bilo v celoti zagotovljeno, če bi bile pravice, ki se priznavajo s to določbo, zavrnjene tistim od teh državljanov, ki so izkoristili možnosti, določene s pravom Unije, in so tako pridobili poklicne ali univerzitetne kvalifikacije v državah članicah, ki niso država članica, katere državljani so (glej v tem smislu sodbi z dne 31. marca 1993, *Kraus*, C-19/92, EU:C:1993:125, točki 16 in 17, ter *Brouillard I*, točke od 27 do 29).
- 32 Dalje, poudariti je treba, da je razpis natečaja, v katerem je bilo navedeno, da se glede kvalifikacij zahteva „raven izobrazbe, ki ustreza zaključenemu visokošolskemu študiju, potrjenemu z eno od naslednjih [našteti] kvalifikacij iz hrvaškega prava“, glede tega vidika oblikovan enako kot razpis natečaja, ki se je obravnaval v zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Brouillard III*. V tej sodbi pa je bilo razsojeno, da tako besedilo sicer pomeni, da se zahteva posedovanje ene od navedenih diplom, ne pa tudi, da se zahteva določen potek študija ali izbiro določenih predmetov v okviru izobraževanja, ki se je zaključilo s pridobitvijo ene od teh diplom (sodba *Brouillard III*, točki 49 in 50). Splošno sodišče v obravnavanem primeru nima razlogov za odstopanje od te

razlage, pa tudi Komisija ji pritrjuje, kot je razvidno iz točke 17 zgoraj. Kandidati, ki so del študija opravili zunaj Hrvaške, torej iz natečaja, obravnavanega v tej zadevi, zgolj zaradi tega dejstva niso bili izločeni.

- 33 Ugotoviti je treba tudi, da člen 45 PDEU – glede na to, da na podlagi člena 46 PDEU v ta namen niso bili sprejeti ukrepi za harmonizacijo – subjekta, ki pri zaposlovanju delavcev postavi zahtevo, da morajo imeti kandidati določene diplome, ne zavezuje, da kot enakovredne tem diplomam avtomatično sprejme druge diplome, izdane v drugih državah članicah, tudi če se z njimi dokazuje enaka stopnja izobrazbe na istem področju.
- 34 Ker ni bilo take harmonizacije, lahko namreč tak subjekt opredeli posebna znanja in kvalifikacije, ki so potrebne za opravljanje zadevnega dela in zahteva predložitev diplome, ki izkazuje, da kandidat taka znanja in kvalifikacije ima (glej v tem smislu sodbi z dne 7. maja 1991, Vlassopoulou, C-340/89, EU:C:1991:193, točka 9, in Brouillard I, točke od 48 do 50). Zlasti ima institucija Unije, ob upoštevanju minimalnih zahtev, opredeljenih v Kadrovskih predpisih, široko diskrecijsko pravico pri opredelitvi meril usposobljenosti, ki se zahtevajo za prosta delovna mesta (sodbi z dne 16. oktobra 1975, Deboeck/Komisija, 90/74, EU:C:1975:128, točka 29, in z dne 27. septembra 2006, Blackler/Parlament, T-420/04, EU:T:2006:282, točka 45). Poleg tega tožeča stranka v obravnavanem primeru ni prerekala potrebe, da imajo kandidati na natečaju, na katerega se je prijavila in katerega namen je bil, da se pri Sodišču Evropske unije zaposlijo pravniki lingvisti za hrvaški jezik, temeljito poznavanje hrvaškega pravnega sistema in terminologije, kar naj bi potrjevale zahtevane hrvaške diplome iz prava.
- 35 Člen 45 PDEU sicer zahteva, da je treba upoštevati tudi druge diplome, izdane v drugih državah članicah, ki so jih predložili kandidati, da bi se lahko primerjalo kompetence, ki so razvidne iz teh drugih diplom, s kompetencami, ki so razvidne iz diplom, ki jih je zadevni subjekt zahteval (glej v tem smislu sodbi z dne 7. maja 1991, Vlassopoulou, C-340/89, EU:C:1991:193, točke od 16 do 19, in Brouillard I, točki 54 in 55), vendar ta določba ne nalaga nobenega avtomatičnega priznavanja enakovrednosti teh različnih diplom.
- 36 Razpis natečaja, na katerega se je prijavila tožeča stranka, torej ni bil v nasprotju s členom 45 PDEU zgolj zato, ker ni določal, da se diplome iz prava, izdane v drugih državah članicah, ki niso Hrvaška, in s katerimi se potrjuje enako stopnjo izobrazbe, kot je tista, ki se potrjuje z zahtevanimi hrvaškimi diplomami – tudi če so hrvaški organi prvonavedene diplome priznali kot enakovredne drugonavedenim – v okviru tega natečaja avtomatično priznajo kot enakovredne.
- 37 Vendar bi neupoštevanje pridobljene izobrazbe, ki se dokazuje z diplomom, in delovnih izkušenj, ki jih je delavec, ki je kandidat za neko delovno mesto, pridobil tako, da je uresničeval prosto gibanje med državami članicami na podlagi člena 45 PDEU, omejilo obseg te temeljne svoboščine, ki se zagotavlja s Pogodbo DEU (glej v tem smislu sodbi z dne 31. marca 1993, Kraus, C-19/92, EU:C:1993:125, točka 32, in z dne 10. decembra 2009, Pešla, C-345/08, EU:C:2009:771, točka 36). V zvezi s tem se tožeča stranka v obravnavanem primeru sklicuje zlasti na zadevo, v kateri je bila izdana sodba Brouillard I.
- 38 V zadevi, v kateri je bila izdana sodba Brouillard I, je belgijski državljani A. Brouillard visokošolski študij začel v Belgiji in je nato v Franciji pridobil enak magisterij, kot ga je pridobila tožeča stranka v tej zadevi, in sicer magisterij „pravo, ekonomija, management, smer zasebno pravo, specializacija pravnik lingvist“ univerze v Poitiersu. Leta 2011 se je, medtem ko je že delal v službah belgijskega Cour de cassation (kasacijsko sodišče), udeležil natečaja za zaposlitev strokovnih sodelavcev pri tem sodišču. Njegova prijava je bila razglašena za nedopustno, ker bi moral imeti doktorat,

diplomo ali magisterij belgijske univerze, kar naj bi potrjevalo njegovo usposobljenost za delo. Poleg tega je pristojni belgijski organ njegovo prošnjo za priznanje enakovrednosti njegovega francoskega magisterija in belgijskega magisterija iz prava nato zavrnil z obrazložitvijo, da njegovo izobraževanje, ki ga je opravil v tujini, ne ustreza zahtevam belgijskih pravnih fakultet, ki so izvajale izobraževanja za opravljanje nalog v pravosodju v belgijskem pravnem redu. Zlasti naj zadevna oseba med študijem ne bi pridobila nekaterih znanj iz belgijskega prava. Potem ko je A. Brouillard vložil tožbo zoper odločbo o nedopustnosti njegove prijave, je belgijski Conseil d'État (državni svet) Sodišču postavilo več vprašanj za predhodno odločanje.

39 Sodišče je v točki 47 sodbe Brouillard I tako povzelo upoštevna vprašanja:

„Predložitveno sodišče želi [...] v bistvu izvedeti, ali je treba člen 45 PDEU razlagati tako, da nasprotuje temu, da natečajna komisija za zaposlitev strokovnih sodelavcev na sodišču države članice pri preučitvi prijave za udeležbo na tem natečaju, ki jo vložijo državljani te države članice, to udeležbo pogojuje z diplomami, ki se zahtevajo na podlagi zakonodaje navedene države članice, ali s priznavanjem akademske enakovrednosti magisterija, ki ga izda univerza druge države članice, ne da bi upoštevala vse diplome, potrdila in ostale nazive ter upoštevne poklicne izkušnje zadevne osebe tako, da bi primerjala poklicne kvalifikacije, ki jih ti potrjujejo, s poklicnimi kvalifikacijami, ki se zahtevajo na podlagi te zakonodaje.“

40 S tem besedilom je Sodišče vzpostavilo razlikovanje med tem, na eni strani, ali neka država članica na splošno prizna ali ne prizna enakovrednosti diplome, izdane v drugi državi članici, in, na drugi strani, konkretno presojo ustreznosti izobrazbe, vključno z delovnimi izkušnjami, ki jo pridobi kandidat, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja med državami članicami, glede na kvalifikacije, ki se zahtevajo za sodelovanje na natečaju, ki jo lahko opravi natečajna komisija. Sodišče je v točki 50 sodbe Brouillard I pojasnilo, da lahko v obravnavani zadevi zadevna država članica določi znanja in kvalifikacije, ki se štejejo za potrebne za dostop do zadevne zaposlitve.

41 Sodišče je v točkah 53 in 54 sodbe Brouillard I opozorilo, da nacionalni predpisi, s katerimi so določeni nacionalni pogoji v zvezi s kvalifikacijami, lahko ovirajo svobodno gibanje delavcev – tudi če se uporabljajo nediskriminatorno z vidika državljanstva – če zadevni nacionalni predpisi ne upoštevajo znanja in kvalifikacij, ki jih je zainteresirana oseba že pridobila v drugi državi članici. Na podlagi tega je presodilo, da morajo organi države članice, ki odločajo o prošnji državljanca Unije za dovoljenje za opravljanje poklica, dostop do katerega je v skladu z nacionalno zakonodajo pogojen z diplomom ali poklicno kvalifikacijo ali z obdobjem praktičnih izkušenj, upoštevati vse diplome, potrdila in ostale nazive ter upoštevne izkušnje zadevne osebe, nato pa kompetence, ki jih potrjujejo ti nazivi in izkušnje, primerjati z znanjem in kvalifikacijami, ki se zahtevajo na podlagi nacionalne zakonodaje.

42 Sodišče je v točki 57 sodbe Brouillard I opozorilo, da če je iz primerjave diplom, pridobljenih v drugih državah članicah, z zahtevanimi nacionalnimi diplomami razvidno, da so kvalifikacije, ki jih potrjujejo te različne diplome, zgolj deloma ustrezne – na primer zaradi razlik v pravnih redih držav članic – lahko pristojni organ od zadevne osebe zahteva, da dokaže, da je pridobila manjkajoča znanja in kvalifikacije.

43 Sodišče je v točkah 58 in 59 sodbe Brouillard I v zvezi s tem pojasnilo, da morajo pristojni nacionalni organi presoditi, ali je znanje, ki je bilo v državi članici gostiteljici pridobljeno med študijem ali s praktičnimi izkušnjami, upoštevno pri ugotavljanju, ali je bilo manjkajoče znanje pridobljeno, in da mora pristojni organ – ker lahko vse praktične izkušnje pri opravljanju sorodnih aktivnosti prispevajo k znanjem prosilca – upoštevati vse praktične izkušnje, ki so

koristne pri opravljanju poklica, do katerega se zahteva dostop. Sodišče je dodalo, da mora natančno vrednost teh izkušenj pristojni organ ugotoviti ob upoštevanju opravljanih posebnih nalog, znanja, pridobljenega in uporabljenega pri opravljanju teh funkcij, ter odgovornosti in stopnje neodvisnosti, ki sta bili zaupani zadevni osebi.

- 44 Sodišče je v točki 65 sodbe Brouillard I med drugim opozorilo, da bi bile delovne izkušnje A. Brouillarda, zlasti tiste, ki jih je pridobil v službah belgijskega kasacijskega sodišča, lahko upoštevne.
- 45 Zato je Sodišče predložitvenemu sodišču odgovorilo, da je treba člen 45 PDEU razlagati tako, da nasprotuje temu, da v okoliščinah, kakršne so te v sporu o glavni stvari, natečajna komisija za zaposlitev strokovnih sodelavcev na sodišču države članice pri preučitvi prijave za udeležbo na tem natečaju, ki jo vloži državljan te države članice, to udeležbo pogojuje z diplomami, ki se zahtevajo na podlagi zakonodaje navedene države članice, ali s priznavanjem akademske enakovrednosti magisterija, ki ga izda univerza druge države članice, ne da bi upoštevala vse diplome, potrdila in ostale nazive ter upoštevne poklicne izkušnje zadevne osebe tako, da bi primerjala poklicne kvalifikacije, ki jih ti potrjujejo, s poklicnimi kvalifikacijami, ki se zahtevajo na podlagi te zakonodaje.
- 46 Ker – kot je navedeno v točki 30 zgoraj – institucije Unije, tako kot organe držav članic, zavezujejo načela, ki izhajajo iz člena 45 PDEU, v položajih, v katerih se ta člen uporablja, je treba ugotoviti zelo tesno analogijo med položajem, v katerem je bila izdana sodba Brouillard I, na katero se sklicuje tožeča stranka, in dejanskim stanjem v tej zadevi.
- 47 Zato, kot trdi tožeča stranka, njene prijave na javni natečaj, na katerega se je prijavila, ni bilo mogoče zavrniti zgolj na podlagi dejstva, da ni imela ene od diplom iz hrvaškega prava, ki so bile zahtevane v razpisu natečaja, ker je v prijavi navedla ne le, da ima magisterij iz francoskega prava na enakovredni ravni, ki je bil na Hrvaškem očitno priznan za dostop do odvetniškega poklica, ampak tudi nekaj več kot 3 leta delovnih izkušenj kot prevajalec na oddelku za hrvaški jezik v Evropskem parlamentu in 18 mesecev delovnih izkušenj kot odvetniški pripravnik na Hrvaškem. Taki elementi bi lahko bili namreč upoštevni pri dokazovanju, da je imela tožeča stranka enake kvalifikacije, kot so tiste, ki se potrjujejo z zahtevanimi hrvaškimi diplomami iz prava, ki pa so bile pridobljene drugače, zlasti v okviru uresničevanja njene pravice do prostega gibanja v Uniji, kar bi morala imeti natečajna komisija možnost preveriti. Kot izhaja iz točke 6 zgoraj, pa natečajna komisija ob upoštevanju besedila razpisa natečaja, navedenega v točki 3 zgoraj, pri preizkusu prijave tožeče stranke ni mogla ugotoviti nič več kot to, da tožeča stranka nima ene od zahtevanih hrvaških diplom in da njena francoska diploma, enako kot priznanje te diplome za namene opravljanja dela na Hrvaškem, ne dokazujeta poznavanja hrvaškega pravnega sistema in terminologije. Zato natečajna komisija ni mogla preučiti niti dejanskega pomena priznanja francoske diplome tožeče stranke za opravljanje pravnih poklicev na Hrvaškem niti tega, ali bi ta element, ob upoštevanju njenih delovnih izkušenj, lahko dokazoval, da ima tožeča stranka enako raven poznavanja hrvaškega pravnega sistema in terminologije, kot jo potrjujejo zahtevane hrvaške diplome.
- 48 Pojasniti je treba, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, določba, ki je v razpisu natečaja navedena med posebnimi pogoji zaposlovanja in v skladu s katero se ne zahtevajo nobene delovne izkušnje – kar je sicer v nasprotju z eno od drugih določb, v kateri je določeno, da so te izkušnje eno od meril za morebitni izbor „na podlagi kvalifikacij“, imenovan „preverjanje dodatnih sposobnosti“, ki se opravi na podlagi informacij, navedenih v prijavi, in bi moral, če bi bilo to potrebno, število kandidatov, pripuščenih k natečaju, omejiti na 20-krat toliko, kot je zeleno število uspešnih

kandidatov – ne more biti ovira za to, da bi se delovne izkušnje upoštevale tako, da bi se v skladu s členom 45 PDEU, kot se razlaga v sodni praksi, preverilo, ali je kvalifikacije, ki jih potrjujejo nacionalne diplome, ki se zahtevajo v razpisu natečaja, kandidat, ki nima teh diplom in se lahko sklicuje na določbe člena 45 PDEU, pridobil na kakšen drug način.

- 49 Iz navedenega izhaja, da je razpis natečaja, glede na položaj tožeče stranke, ker natečajni komisiji ni omogočal, da bi prijavo tožeče stranke preučila v skladu z načeli, ki izhajajo iz člena 45 PDEU, nezakonit, saj je bila ta prijava na podlagi določbe tega razpisa, ki se nanaša na kvalifikacije, zavrnjena zgolj zato, ker tožeča stranka ni imela ene od hrvaških diplom iz prava, ki so se zahtevale v tem razpisu. Ker je natečajna komisija izpodbijani sklep oprla na to določbo razpisa natečaja, za katero je treba ugotoviti, da se na podlagi člena 277 PDEU za tožečo stranko ne uporabi, je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničn, ne da bi bilo treba preučiti preostale trditve strank.

Stroški

- 50 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Komisija ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

- 1. Sklep natečajne komisije z dne 12. oktobra 2020, s katerim je bila zavrnjena zahteva osebe OQ za ponovni preizkus in s katerim je bilo odločeno, da se ta oseba ne pripusti k naslednji fazi javnega natečaja EPSO/AD/378/20 za sestavo rezervnega seznama „Pravniki lingvisti (AD 7) za hrvaški jezik (HR)“ na Sodišču Evropske unije, se razglasi za ničn.**
- 2. Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške osebe OQ.**

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 7. septembra 2022.

Podpisi